

ДЕРЖАВНИЙ ТА АРБИТРАЖНИЙ СОРТОВИЙ КОНТРОЛЬ

Кафедра селекції та насінництва ім. М.Д. Гончарова

Лектор:	Верещагін І.В., к. с.-г. н., ст. викладач
Семестр	7
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів	4,0
Форма контролю:	Залік
Аудиторні години	120; ЛК-30, ЛПЗ-30; СР-60.

Загальний опис дисципліни

Програма курсу сприяє розвитку у студентів знань про наукові основи насінництва і виробництва високоякісного насіння, сучасну систему насінництва в Україні; насінину сільськогосподарських культур, її морфологічну будову, гістологічний та хімічний склад, подвійне запліднення та утворення плодів і насіння, методи дослідження якісного складу насіння та вмісту поживних речовин. Методи контролю в насінництві: відбирання і приймання проб насіння; аналізування чистоти насіння; методи аналізування схожості, вологості і маси 1000 насінин; методи аналізування зараженості хворобами та заселеності насіння шкідниками; внутрішньогосподарський контроль при вирощуванні, збиранні, доробці та зберіганні насіння; ґрунтовий та лабораторний сортовий контроль; нормативно-технічна документація на насіння, яке реалізується для сівби; основи карантину рослин.

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань про молекулярно-біологічні та генетичні основи насінництва та практичних навичок з методології оцінки посівних та сортових якостей насіння і посіву; вивчення сучасних методів оцінки посівних та сортових властивостей, а також контролю при веденні первинного і внутрішньогосподарського насінництва; методи аналізування насіння на відповідність посівним та сортовим якостям; документацію на кондиційне насіння, основи карантину рослин.

Теми лекцій:

1. Сучасні проблеми розвитку насінництва в Україні.
2. Стандартизовані терміни та визначення насіння с.-г. культур.
3. Молекулярно-біологічні основи насінництва.
4. Генетичні основи насінництва.
5. Насінина сільськогосподарських культур, її морфологічна та біохімічна будова.
6. ДНК-експертиза у насінництві.
7. Методи вивчення біохімічного складу насіння.
8. Відбирання і приймання проб насіння. Аналізування чистоти.
9. Методи аналізування схожості та життєздатності насіння.
10. Методи аналізування зараженості хворобами та заселеності насіння шкідниками.

11. Внутрішньогосподарський контроль при вирощуванні, збиранні, доробці та зберіганні насіння.
12. Ґрунтовий та лабораторний сортовий контроль.
13. Нормативно-технічна документація на насіння, яке реалізується для сівби.
14. Основи карантину рослин.

Теми лабораторно-практичних занять:

1. Визначення будови, ознак і властивостей насіння різних культур.
2. Вивчення норм посівних якостей насіння зернових і технічних культур.
3. Вивчення норм якостей насіння овочевих культур баштанних та кормових культур.
4. Особливості проведення сортооновлення.
5. Організація промислового виробництва насіння.
6. Використання методів відбирання і приймання проб.
7. Використання методів аналізування чистоти насіння.
8. Використання методів аналізування схожості насіння.
9. Використання методів аналізування вологості і маси 1000 насінин.
10. Використання методів аналізування зараженості хворобами та заселеності насіння шкідниками.
11. Розрахунок внутрішньогосподарських потреб в насіннєвому матеріалі.
12. Вплив травмування насіння на потенційну продуктивність посівів
13. Оформлення нормативно-технічної документації на насіння, яке реалізується для сівби.
14. Основи карантину рослин.

Самостійна робота:

1. Вивчення стандартизованих термінів. Організаційні засади насінництва.
2. Вплив умов зовнішнього середовища на якість насіння.
3. Технологічні основи збирання насіннєвих посівів.
4. Стандартизація і сертифікація насіння: нормативні вимоги, правила пакування та маркування насіння.
5. Вимоги до документування в насінництві.
6. Шляхи ефективного просування і збуту насіння в межах України.